

جایگاه مدیریت بهره‌وری در اقتصاد مقاومتی

مهندس حامد امیری - کارشناس توسعه مدیریت میدکو

اقتصاد مقاومتی

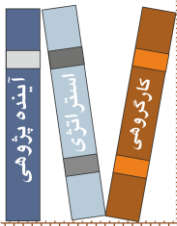
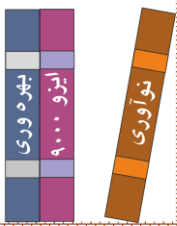
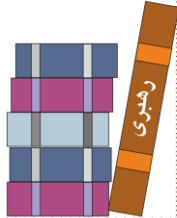
در سال‌های اخیر با اعمال تحریم‌ها، با کاهش صادرات نفتی مواجه بوده‌ایم. وابستگی به درآمدهای نفتی تبدیل به تهدیدی جدی برای چرخه تولید کشور شده است. تولیدات کشور علاوه بر ضعف فناوری به واردات نهاده‌های تولیدی و واسطه‌ای وابسته است که از خارج کشور تأمین می‌شود. محدودیت درآمدهای ارزی کشور سبب افزایش نرخ ارز و به دنبال آن، افزایش هزینه واردات نهاده‌های تولیدی و واسطه‌ای شده است.

اقتصاد داخلی هر کشور با اعمال محدودیت‌ها و شوک‌های اقتصادی و سیاسی محیط خارج، دستخوش تغییرات و آسیب‌پذیری می‌شود. کاهش این آسیب‌پذیری و مقاومت در برابر هجوم‌های خارجی می‌تواند در سه مرحله صورت پذیرد؛ مرحله نخست، شناخت ظرفیت‌های درونی و بالقوه اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اقتصاد داخلی است. مرحله دوم، مقاومت اقتصاد داخلی کشور در مقابل اعمال ضربه‌های تحریم‌های خارجی است و مرحله سوم، تعاملی سازنده با اقتصاد سایر کشورهاست؛ تعاملی که سبب شود اقتصاد داخلی توسط سایر کشورها به رسمیت شناخته شود.

اقتصاد مقاومتی به معنی تشخیص حوزه‌های فشار و متعاقباً تلاش برای کنترل و بی‌اثر کردن آن تاثیرها و در شرایط آرمانی تبدیل چنین فشارهایی به فرصت است. برای رسیدن به اقتصاد مقاومتی باید وابستگی‌های خارجی کاهش یابد و بر تولید داخلی کشور و تلاش برای خوداتکایی تأکید گردد. اقتصاد مقاومتی کاهش وابستگی‌ها و تأکید روی مزیت‌های تولید داخل و تلاش برای خوداتکایی است.

بهره‌وری و جایگاه آن در اقتصاد مقاومتی

از آن‌جا که منابع یک کشور عموماً محدود است، افزایش بهره‌وری به عنوان یک ضرورت اساسی برای ارتقای استاندارد زندگی یک ملت، اهمیت پیدا می‌کند. در جهان امروز، با توجه

به محدودیت عوامل مختلف تولید، نیاز به بهره‌وری بیشتر، چه در کشورهای پیشرفته و چه در کشورهای در حال توسعه امری حیاتی و ضروری است.

هدف اصلی بهره‌وری، عبارت است از به حداکثر رسانیدن استفاده از منابع، نیروی انسانی، سرمایه، مواد خام تولیدی، زمان و... به شیوه ای عملی و با کاهش هزینه های تولید، به منظور گسترش بازار، افزایش اشتغال، کوشش برای افزایش دستمزدهای واقعی و بهبود معیارهای زندگی، به شکلی که به نفع کارکنان، مدیران و مصرف کنندگان باشد.

یکی از مهم‌ترین محورهایی که در جهت تحقق اقتصاد مقاومتی به آن توجه ویژه شده است، موضوع بهره‌وری است به طوری که در بیش از ۱۰ بند از ۲۴ بند از سیاست های اقتصاد مقاومتی به طور مستقیم به موضوع بهره‌وری یا مولفه‌های اصلی بهره‌وری توجه شده است.

به‌منظور تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی می‌توان با شناخت ظرفیت‌ها و توانمندی‌های داخلی به جای استفاده از منابع بیشتر و با بهره‌گیری از همان منابع موجود، با ارتقای بهره‌وری به تولید بیشتر محصولات داخلی دست یافت.

با کارآیی و اثربخشی بالاتر، هزینه‌های تولید کاهش و توان رقابت‌پذیری در عرصه بین‌المللی افزایش می‌یابد. این موضوع در بلندمدت به افزایش تولید ملی، بهبود توان رقابت‌پذیری و افزایش صادرات غیرنفتی منجر می‌شود.

